

A magyar írók ellenállnak

— AZ ÍRÓSZÖVETSÉG VIHAROS KÖZGYŰLÉSE —

BOLDIZSÁR IVÁNT LEVÁLTOTTÁK

A pesti Vigadó nagytermében 444 magyar író részvételével november 29-én és 30-án tartotta meg ötévenként esedékes közgyűlését az Írószövetség.

A tanácskozást nagy várakozás előzte meg, mert egyre fokozódik a feszültség a toll emberei és a hatalom birtokosai között. Az ország vezetői nehezményezik, hogy az írók aláírtak a Forradalom évfordulóján egy közös magyar, kelet-német, csehszlovák, lengyel nyilatkozatot. Még annak a híre is elterjedt, hogy tervbevették az Írószövetség felosztatását.

A legfelső pártvezetést Berecz János képviselte, de megjelent Köpeczi Béla művelődésügyi miniszter és a helyettese, Vajda György is. Már kezdetben tovább fokozta a feszültséget, hogy Kiss Csaba felolvasta 114 író nyilatkozatát, amelyben tiltakoztak a Tiszatáj című folyóirat betiltása miatt. Ezt az incidenst úgy akarta elkerülni a kormányzat, hogy Tóth Bélát kinevezte a folyóirat szerkesztőbizottsága elnökének.

Alföldi Jenő író 157 társa nevében egy másik közös nyilatkozatban juttatta kifejezésre, hogy az Írószövetség nem jó úton halad, politikája nem szolgálja sem az irodalom, sem az írók érdekeit. Ezt követően Albert Gábor, majd Csurka István és Eörsi István beszéde hangzott el. Ez utóbbi kifogásolta a „fekete listák” rendszerét és követelte megszüntetését.

Berecz János idegesen, fenyegető hangnemben válaszolt a felszólalásokra. Durva modorban közölte, hogy a rezsím vezetői merőben más nyelven fognak beszélni az írókkal, ha azok nem hallgatnak a szép szóra.

Csoóri Sándor higgadt, nagyhatású beszédében utasította vissza Berecz fenyegetéseit, módszereit, Sánta Ferenc pedig — Csoóri Sándor szavait kiegészítve — a Forradalom előtti időkre emlékeztetett, amikor az írók először jelezték a bajokat.

Mészöly Miklós nyugodt hangon hívta fel az egybegyűltek figyelmét arra, hogy nem az íróknak van szükségük a Szövetségre, hanem a hatalomnak, hogy legyen kivel kapcsolatot tartania. Az írók enélkül is tudnak írni és talán még jobban is, ha nem raknak rájuk szervezeti béklyókat.

Szóba került a József Attila Kör problémája és megkérdezték, hogy miért nem engedélyezték még egy új és már sokszor megígért folyóirat megindítását?

Az új választmány névsorából hiányzik Boldizsár Iván neve. Ez az igazi szenzációja a mozgalmas tanácskozásnak! Boldizsárnál hívebb, gerinctelenebb kiszolgálója nem nagyon akadt a Kádár rezsímnek. Aczél György kreatúrája volt, akit minden nemzetközi fórumon előtérbe tolva próbálták megakadályozni, hogy a nyugati világ megismerhesse a kommunista kultúrpolitika diktatórikus vonásait. Az elnökség megválasztását egy későbbi, decemberi időpontra halasztották, ez is jelzi a színpalak mögött dúló küzdelmet.

A magyar írók felelősségteljes, méltóság-teli magatartásának híre futótűzként terjedt el az országban és bizonyítja a párt és a politikai vezetés megosztottságát és ebből adódó bizonytalanságát és gyengeségét. Erre utal az is, hogy a közgyűlésről csak egy rövid, semmitmondó hír jelent meg a lapokban.